

# BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația:  
ARAD, STRADA EMINESCU 18

APARE DUMINECA  
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:  
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

## SFANTA EPISCOPIE A ARADULUI

Nr. 3216/1939.

P. O. D.

*Iconom Stavrofor Dr. Gheorghe Ciuhandu*

*consilier referent consistorial*

*redactorul organului eparhial „Biserica și Școala“*

*Arad*

La cererea P. O. D-tale de data 14 Aprilie a. c., pe ziua de 1 Iunie 1939 Te absolvăm dela redacția organului oficial „Biserica și Școala“.

Cu acest prilej fim să-ți exprimăm mulțumirea Noastră pentru felul cum ai știut să redactezi organul eparhial dela data de 1 Ianuarie 1937 până astăzi.

Cu arhierescă binecuvântare

Arad, 20 Mai 1939.

† ANDREI  
EPISCOP

*Sf. Sale*

*Preot Ilarion V. Felea*

*profesor la Academia teologică*

*Arad*

*Cucernice Părinte,*

Dupăce părintele Dr. Gheorghe Ciuhandu cu adresa sa din 14 Aprilie a. c. Ne-a cerut ca pe data de 1 Iunie 1939 să-l desărcinăm de redactarea organului eparhial „Biserica și Școala“, pe aceeași dată Te numim pe Sf. Ta redactor al organului nostru eparhial.

Părerea și dorința Noastră personală în privința felului cum trebuie să se înfățișeze organul eparhial, le am exprimat în adresa Noastră Nr. 8354/1936 către părintele Dr. Gheorghe Ciuhandu, cu ocazia încredințării sale cu redactarea. (Vezi „Biserica și Școala“ Nr. 1 din 1937).

Avem convingerea că Sfinția Ta, care și pân'aci Te-ai distins ca un bun mânăitor de condeiu și autor de lucrări teologice, având și o frumoasă activitate pastorală și la catedră, imbinând cunoștințele teoretice cu necesitățile practice, vei ști să continui redactarea organului eparhial spre folosul tuturor cetitorilor lui.

Deodată cu această încredințare implor harul lui Dumnezeu asupra Sfinției Tale și a celor ce vor osteni în acest ogor duhovnicesc.

Cu arhierescă binecuvântare

Arad, în 20 Mai 1939.

† ANDREI  
EPISCOP

## Doamne, ajută!...

Am primit sarcina de redactor al revistei „Biserica și Școala“ copleșit de emoția răspunderii grele ce se așează pe umerii mei în fața lui Dumnezeu și a oamenilor. Scrisul pentru mine e de multă vreme o sărbătoare; o evadare și o plimbare prin lumea idealului, — cea mai plăcută distracție în orele libere. Bucuria slovei scrise și tipărite am simțit-o cu atât mai curată, cu cât aproape niciodată nu mi-am dat seama de răspunderile ce sunt legate de meseria scriitoricească; ele cădeau totdeauna pe umerii redactorilor dela publicațiile la care am colaborat.

De astădată răspunderea trece îndoită asupra mea, atât pentru ceea ce sunt dator să scriu eu, cât și pentru ceea ce scriu alții ca mine până acum. Iată secretul emoției care mă copleșește.

În aceste clipe de cutremur sufletesc gândul meu se îndreaptă sfielnic spre tronurile în fața cărora mă așteaptă judecata de apoi.

Întâi de toate în fața Bunului Dumnezeu, asemenea plugarului credincios când în zorii zilei își pune plugul în brazdă, mă descopăr, mă închin cu semnul sfintei cruci și mă rog: Doamne, ajută-mi!

În rândul al doilea mă plec în fața înaintașilor care au frământat prima oră în sufletele lor entusiaste ideea unei reviste religioase la Arad. Mă gândesc la studentul Const. Gurban și la Societatea studenților teologi care în Februarie 1869 fac să apară *Speranța*, „unica și prima foaie literară bisericească a românilor ortodocși din Ungaria și Ardeal“; la Gherasim Serbu și la urmașul său Mihai Sturza, care în Ianuarie 1871 fac să reapară „*Speranța*“, dispărută după câteva luni de apariție și la V. Mangra care o redactează până la 1872, când e înlocuită și urmată de *Lumina* lui Gh. Popa, înlocuit pe rând cu alți redactori:

Iosif Goldiș (1873—1874) și

Vincentiu Mangra (1874—1875).

După acest sbucium de șapte ani, care este preludiul înființării „Bisericii și Școlii“, — după cum l-a caracterizat așa de bine episcopul Roman Ciorogariu, am în fața ochilor sufletești pe toți redactorii revistei an după an, așa după cum au urmat:

V. Mangra (1877—1878; 1882—1884 și 1899—1900),

Aron Hamsea (1879—1882, 1884—1899),

Roman Ciorogariu (1901—1917),

Dr. Teodor Botiș (1917—1921),

Prot. Simion Stana (1922—1936) și

P. C. Icon. st. Dr. Gh. Ciuhandu (1937—1939), dela care am primit eu „traista“ de a proroci mai departe.

Tuturor le aduc prinosul meu de mulțumire și de creștinească recunoștință.

În rândul al treilea mă prezint în fața P. Sfinției Sale Părintelui episcop Andrei, pentru a-i răspunde la numirea făcută, cu întreaga și respectuoasa mea iubire. Trebuie să recunosc că nu am dela Dumnezeu niciun talant; însă dinarul care mi l-a dat nu m'am gândit niciodată să-l îngrop. Voiu lucra cu el și mai departe, sub comanda părintească a Prea Sfinției Sale, cu tot avântul și cu întreg idealismul de care sunt în stare.

În rândul al patrulea mă adresez bunilor și harnicilor colaboratori ai revistei și-i rog să răspundă la apelul conștiinței lor de mântuitori ai condeiului cu devotament și cu elan. Nu vin în redacția revistei cu niciun program. P. Sfinția Sa episcopul Andrei în adresa prin care îmi încredințează redacția „Bisericii și Școlii“ a binevoit să-și exprime dorința Sa privitoare la felul cum ar trebui redactată revista. O citez, încredințat că în ea avem programul întreg și porunca ce privește și pe redactor și pe colaboratori:

„Socotim că, pe lângă inserarea părții oficiale, organul oficial va trebui să fie:

„Cronica fidelă a vieții religioase morale din eparhie, precum și a evenimentelor religioase de interes obștesc pentru Biserica noastră;

„Seismograful tuturor preocupărilor de interes local și obștesc bisericesc, punând în discuție probleme și dând soluțiuni potrivite

„Loc de întâlnire spirituală pentru toți care; vor să comunice sau să ceară informații de procedură pastorală, unde experiența se va îmbina în mod armonios cu știința teologică;

„O școală de gândire ortodoxă;

„Vatră caldă duhovnicească, în jurul căreia să se adune talentele din Clerul nostru, înzestrate cu darul gândirii luminoase și al scrișului lămurit.

„Pe deasupra aș mai cere, ca tot ce se va scrie aici să fie rupt din inimă, să fie viu, actual și de interes pentru toți ceilalți“...

Iubiți colaboratori, vă chem să vă grupați cu drag în jurul acestui program; umăr la umăr și inimă lângă inimă să muncim ca dorința P. Sfinției Sale să izbândească.

În sfârșit mă opresc în fața tuturor cinstiților preoți ai episcopiei Aradului cu rugămintea și cu învătarea de a fi cu toți corespondenți ai revistei. Sunt atâtea experiențe frumoase, atâtea gânduri bune și atâtea probleme interesante care se discută printre preoți, la diferite întruniri ocazionale, care merită să le cunoască și alții, dar în lipsa publicității se pierd. Și-i păcat... Rog cu toată insistența să ni se comunice astfel de discuții și informațiuni sub orice formă, pentru a le da publicității. Părinții protopopi, preoți și președinți ai cercurilor religioase sunt rugați a designa la fiecare ocaziune câte un raportor care să facă revistei câte o scurtă dare de seamă despre: data, locul, obiectul, discuțiile și hotărârile întrunirii, chiar și numai pe câte o carte postală.

De încheiere fac o constatare urmată de o mărturisire: Precursorii publicisticii religioase la Arad au fost studenții Academiei teologice. Voiu căuta, cum e și firesc, ucenici printre ei, ca, prin focul entuziasmului lor tineresc, vatra revistei să fie cu atât mai caldă și deci mai atrăgătoare.

Cu aceste mărturisiri pornim la drum și mai vârtos cu rugăciunea:

Doamne ajută!

Pr. Il. V. Felea

### Onorată Redacțiune,

Exprim adânc simțita mea mulțumită acelor preaiubiți foști elevi ai mei, azi preoți, cari avizați despre boala mea de către onorata Redacțiune, m'au cuprins în rugăciunile lor dela sfântul Altar, precum și onoratei Redacțiuni, pentru avizul ce le-a dat. Duiosul atașament, de care au dat dovadă, îmi va rămânea o scumpă amintire.

Arad la 1 Iunie 1939.

Cu stimă,  
Arhim. Dr. Iustin I. Suci  
profesor i. r.

## Sfințirea bisericii din Ghiroda

În Dumineca Rusaliilor (28 Maiu a. c.) Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Andrei a sfințit biserica nou zidită din frunțașă comună Ghiroda, — la o distanță de 7 km. de Timișoara.

A fost zi de mare bucurie și reculegere sufletească atât pentru Prea Sfinția Sa, care se simte nespuse de fericit, când se află în mijlocul păstorilor Săi dându-le sfaturi duhovnicești mântuitoare și mângâietoare, cât și pentru credincioșii noștri din această parohie.

Pe un timp foarte frumos, Prea Sfinția Sa a plecat dela reședința episcopoească în dimineața aceleiași zile, cu mașina, însoțit de P. C. Sa Vicarul-revizor parhial Cornel Magieru și de diaconul D. Dărău.

Înainte de intrarea în orașul Timișoara, Prea Sfinția Sa a fost întâmpinat de dl prefect al județului Timiș-Torontal Colonel V. Popovici, care a avut și calitatea de reprezentant al Excelenței Sale D-lui Dr. Alexandru Marta Rezidentul Ținutului Timiș, la solemnitatea sfințirii bisericii din Ghiroda, precum și de dl primpretor Al. Manta, care a luat loc în suita Prea Sfinției Sale. Ajuns la Ghiroda, Prea Sfinția Sa este întâmpinat în ușa bisericii de un sobor de preoți, în frunte cu P. C. Sa Dr. Patriciu Țiucra, protopopul tractului, care în cuvinte bine simțite aduce omagiul de recunoștință și de mulțumită Prea Sfinției Sale, atât în numele său, cât și a clerului și poporului din tract, pentru osteneala ce și-a luat o de a târnosi însuși, monumentala biserică din Ghiroda, în care se vor închina lui Dumnezeu credincioșii noștri de acolo.

La actul sfințirii bisericii, precum și la sfânta Liturghie, au participat aproape toți locuitorii comunei, fără deosebire de lege și neam, cari au rămas profund mișcați de mărețul act al târnosirii.

La priceasnă Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Andrei a rostit o predică foarte instructivă și bogată în exemple, despre a treia persoană a Sfintei Treimi, Duhul Sfânt, a cărui Pogorîre o serbează astăzi întreagă creștinătatea. Cu o uimitoare intuiție dogmatică, Prea Sfinția Sa a ilustrat, pe înțelesul tuturor, prezența Duhului Sfânt în lume, precum și uniunea ipostatică a Lui cu Tatăl și cu Fiul. Duhul Sfânt s'a arătat în lume sub forma unui porumbel, la Botezul Domnului, apoi sub formă de vânt, dupăcum spune cântarea bisericească „ca o suflare ce vine repede” și sub a treia formă de foc „în chipul limbilor de foc”. Sub aceste două forme din urmă, Duhul Sfânt este prezent și astăzi printre noi. În timpul rugăciunii, când sufletul se înalță dela cele pământești spre cele cerești, fiecare simțește cum se transfigurează și parcă o adiere de vânt îi cuprinde întreg corpul, nu este altceva decât prezența Duhului Sfânt, care a intrat în sufletul omului în acel moment, ridicându-l spre sferile eterne ale Dumnezeirii. Sub formă de foc curățitor se arată în cele șapte taine ale Bisericii noastre.

Instructiva și prea frumoasa predică a Prea Sf. Sale a fost ascultată cu multă luare aminte de mulțimea credincioșilor, cari sorbeau cuvânt de cuvânt din această temeinică fălcuire a persoanei și prezenței Duhului Sfânt între oameni.

La sfârșitul cuvântării, Prea Sf. Sa a făcut și a dat o aspră dojană celor 20 de perechi concubini, cari nu sunt căsătorii nici chiar cu contract civil și

altor 20 perechi, cari au contract civil, însă fără binecuvântarea Bisericii. „Căsătoria este un jug, pe care tu, om neputincios, nu-l poți purta fără ajutorul lui Dumnezeu”, a spus Prea Sf. Sa, în timp ce fețele ascultătorilor se transfigurau și în colțul ochilor se iveau izvoare de lacrimi muștrătoare pentru pata ce planează ca un blestem asupra satului lor. „Numai animalele se împreună de pe o zi pe alta, fără binecuvântare cerească, iar tu neputinciosule te legi de soția ta pentru o viață întreagă și nu vezi putea răbdi în această viață fără ajutorul lui Dumnezeu, de care se vede că nu vrei să te apropii, ci mai vârtos te depărtezi. În satul vostru sunt deci 80 de oameni, cari trăesc ca și animalele, fără binecuvântarea Bisericii asupra legăturii dintre ei. Copiii voștri trebuiesc botezați și încreștinați, dar cum veți putea să vă prezentați cu ei în fața lui Dumnezeu, născuți dintr'o conviețuire neleguită, asupra căreia nu ați implorat binecuvântarea lui Dumnezeu, pe care numai Biserica o poate da? Cu ce creștini doriți să umpleți această biserică pe care v-am sfințit-o astăzi? Cu creștini născuți din căsătorii nelegitime? Să știți că această biserică este și un blestem asupra voastră, dacă nu o veți umplea cu suflete curate și cu copii legitimi, pe cari nu vi-i poate da decât numai însăși Biserica lui Hristos”. Aceste cuvinte aspre și sfâșietoare ale Prea Sf. Sale au tăiat brazde adânci în sufletele celor prezenți, cari nu se vor lăsa stăpâniți pentru mai departe de această neleguire.

După sfârșitul sf. Liturghii, preotul locului, Traian Brânzei, a făcut o dare de seamă asupra construirii acestei biserici, arătând și dăruirile făcute de credincioșii din parohie, pe lângă celelalte ajutoare mai însemnate acordate de prefectura județului și primăria comunei. Mulțumește apoi tuturor celor cari au contribuit cu bani și sfaturi pentru realizarea gândului frumos de a avea și Ghiroda o biserică nouă, demnă de a reprezenta credința strămoșească în această comună. În special mulțumește Prea Sf. Sale pentru oboseala ce și-a luat-o de a târnosi personal această biserică și a o da destinației.

La masa ce s'a servit în sala școlii primare, Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Andrei a toastat pentru M. Sa Regele Carol al II-lea, ale căruia realizări le a ilustrat cu multă căldură și convingere, arătându-l ca pe un profet trimis de Dumnezeu în momentele cele mai grele prin care a trecut țara dela războiu încoace, salvându-ne din ghiarele politicianismului, care rodea adânc la temelii țării. Desființarea celor peste 30 de partide politice, care subminau tot ce a fost bun în țara aceasta, este o operă pe care numai un trimis al lui Dumnezeu a putut-o realiza. La finea acestui însuflețit toast, întreaga asistență, în picioare, a ovaționat îndelung pe M. Sa Regele, intonând și Imnul Regal.

D-l Colonel V. Popovici, prefectul județului Timiș-Torontal a toastat pentru Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Andrei, urându-i deplină sănătate pentru a putea păstori turma încredințată Prea Sf. Sale.

Rep.

## Doctrină creștină

# „Ortodoxie și româanism“

Sub acest titlu părintele protopop Dr. Dumitru Stăniloae, rectorul Academiei teologice din Sibiu, tipărește, revizuite și completate, câteva din studiile și articolele publicate în revista Gândirea și în Telegraful Român. Faima Sfinției Sale de mare teolog român, afirmată cu opera despre „Viața și învățătura sfântului Grigorie Palama“, primește acum o nouă consacrare.

Veacul nostru sbuciumat suferă durerile renașterii. Din învălmășagul luptelor ideologice ies la iveală tot felul de probleme care vrând-nevrând pun pe primul plan și problema religioasă, Ortodoxia. Părintele Stăniloae, slugă bună și credincioasă, veghează din centrul ortodoxiei românești — care astăzi e la Sibiu — și examinează critic ideologiile religioase care vin ca vânturile peste cerul României sau izbesc ca valurile în zidurile Bisericii lui Dumnezeu. Sfinția Sa, om de cunoștințe vaste și de intuiții geniale, face operă de mare apologet al Ortodoxiei. E destul să ne oprim cât de succint asupra cuprinsului câtorva dintre studiile ce le cuprinde lucrarea prezentă, ca să ne convingem de adevărul afirmațiilor de mai sus.

În eseu despre „Ortodoxie și națiune“ părintele autor arată și justifică din punct de vedere teologic locul națiunii în ecumenicitatea creștină. Fiecare om vine în lume dela Dumnezeu cu o ipostază proprie, cu o calitate anatomică și națională originală. Nu întâlnim doi oameni la fel, nici două frunze identice. De altă parte omul este însuși naționalul. „Umanitatea se află în adâncul firii naționale;... imitatorii simțirilor și atitudinilor străine sunt mai puțin umani, pentru că trăesc mai mult la suprafață“. Din aceste premise decurge constatarea că viața națională e cea naturală și că „viața naturală e cea în Dumnezeu“. Natura în sine nu e ceva păcătos. Starea normală și originală a omului e cea fără păcat; aceasta indică raportul firesc între om și Dumnezeu. Ecumenicitatea în Ortodoxie înseamnă armonie, „câmp de flori“, simfonie pe temelul unui „sistem de idei și puteri dumnezeiești“.

Națiunile, după eseu „Scurtă interpretare teologică a națiunii“, sunt descoperiri în timp ale ideilor eterne, sau mai bine zis „ale chipurilor care există etern în Dumnezeu“. Nu păcatul aduce în lume varietatea, diversificarea; el aduce stălcirea, decăderea. Diversificarea înseamnă nobilare, nu decădere. Specificul național nu e păcătos, ci omenesc. Națiunea poate avea manifestări păcătoase, dar „scoaterea oamenilor din starea păcătoasă nu se face prin anularea calităților naționale, ci prin îndreptarea naturii omenești în general. Dacă ar fi ceva păcătos însuși specificul național, atunci nu s'ar putea face deosebire între buni și răi în cadrul unei națiuni, căci toți ar fi răi“. Națiunile sunt eterne în Dumnezeu și „fiecăre arată o nuanță din spiritualitatea Sa nesfârșită“.

Altul este raportul dintre „Creștinism și națiune“ în catolicism, în doctrina căruia națiunea ar fi pomul pădurei, iar creștinismul ar fi altoiul nobil în care nu se mai află nimic din natura originală a omului. Încercarea apusenilor de-a elimina specificul național din cadrul creștinismului, este ca și încercarea latinizării ardeleni de-a înlocui limba ce crește organic din viața

concretă cu una construită artificial. Catolicismul uniformizant nu poate împăca națiunea cu creștinismul. Sinteza între creștinism și națiune se află numai în Ortodoxie.

Urmează două studii despre „Ortodoxie și româanism“ în care părintele D. Stăniloae ia atitudine cuvenită față de unele „afirmații nefericite“ ale d-lui Rădulescu-Motru, cuprinse în lucrarea „Româanismul“ apărută în 1936. Dl Rădulescu-Motru susține despărțirea, pentru viitor, a Ortodoxiei de româanism. Ortodoxia stă deasupra intereselor pământești; româanismul are grija veacului; între ele e antiteză. Părintele Stăniloae răspunde tezei exotice, calvine și marxiste a d-lui R.-Motru bazat întâi pe legea antinomiei în virtutea căreia contrastele se întâlnesc și formează o nouă unitate. Dl R.-Motru stă pe temelii monist sau dualist, ca și ereticii nestorienii și monofiziții, care nu puteau înțelege unitatea celor două firi în Hristos, fără a jertfi una sau alta din ele. Biserica și filosofia socoțesc legea antinomiei ca un bun definitiv câștigat.

Ortodoxia cu dogmele ei ajută româanismul să se desăvârșească și-l ferește de primejdia căderilor. Ortodoxia e idealul cuprins în realitate; e ritmul, măsura și melodia vieții românești; ea ne-a dat cultura sufletului și se reflectează în toate manifestările vieții noastre sufletești; e nota specifică a româanismului. Armonia și raportul mistic al Românului cu natura animală și vegetală, cu individul și cu societatea, firea lui intimă, gustul lui estetic și artistic, metafizica, morala, credința și faptele lui, portul, jocurile, folclorul și toate obiceiurile strămoșești, toate poartă pecetea ortodoxiei. — „Noi putem fi mari în străduința de-a ne apăra ființa și de-a ne exterioriza și eterniza pe planul cultural specificul acestei ființe. Noi putem fi astfel poporul cel mai iubit și mai admirat în Europa pentru farmecul moral și artistic al sufletului și al culturii noastre. Noi putem realiza cultura cea mai armonioasă, deci cea mai perfectă de pe lume. Ne putem câștiga cel mai înalt prestigiu de noblețe sufletească și artistică; avem toate motivele să credem într'un mesianism al nostru, în sensul de pildă pe care s'o admire și s'o aibă ca ideal fiecare neam“.

Ortodoxia e înălțarea noastră pe linia naturii; părăsirea ei echivalează cu degenerarea româanismului.

În „Ortodoxie și latinitate“ Sfințitul autor expune și apără cu toată căldura și obiectivitatea ideea, scumpă d-lui Sextil Pușcariu și româanismului întreg, despre ceace constituie originalitatea Românilor: sângele latin și credința creștină ortodoxă, singura notă absolut necesară pentru diferențierea și salvarea originalității culturii române.

Contribuții foarte prețioase la înțelegerea perfectă a legăturii dintre Ortodoxie și româanism, avem în studiul „Naționalismul sub aspect moral“ în care se evidențiază anumite păreri greșite exprimate într'o discuție dintre d-nii Radu Dragnea, Nae Ionescu și Dragoș Protopopescu.

O problemă care a frământat mult sufletele în anii din urmă a fost cazul vedeniilor ciobanului Petrace Lupu, prilej binevenit pentru părintele Dumitru să facă o „Încercare despre teofanii“, arătându-ne și dovedind posibilitatea arătării lui Dumnezeu în forme sensoriale prin harul și lucrările Sale. La Maglavit a fost o descoperire dumnezeiească; „Petrache Lupu a văzut pe Dumnezeu“ și „vedenia lui întrunește toate criteriile teofaniei“.

Considerații foarte interesante privitoare la raportul dintre Biserică și Stat, avem în „Cele două împărății”. Și Biserica și Statul sunt în voia lui Dumnezeu, cu deosebirea că Biserica asigură ordinea prin iubire și iertare, iar Statul prin lege și pedeapsă.

„Biserica nu are să caute vreo supremație asupra Statului, căci această supremație nu va putea-o menține decât prin mijloace ca ale Statului. Nici nu-i va critica asprimea legilor. Ea poate cere Statului numai ceea ce derivă din adevărata lui ființă: 1. să fie drept și 2. să fie conștient că stă în slujba lui Dumnezeu, nu e de sine. Incolo să fie Stat, adecă să fie tare, să păzească bine legea și ordinea. Sub acest raport Biserica nu numai că nu-l critică, ci îi dă toată binecuvântarea.

„Astfel între Biserică și Stat, între împărăția legii și a harului, e de dorit o strânsă colaborare, prețuind fiecare misiunea celuilalt, dar nici una dintre aceste instituții nu are să se amestece în domeniul celeilalte, să o substituie pe cealaltă.

„Dacă Statul e liber față de Biserică, și Biserica e liberă față de Stat. Statul nu-i poate cere Bisericii altceva decât să rămână Biserică. Numai așa se servește din două părți, complet, voia dumnezeiască. Autonomia Bisericii rezultă din acestea cu absolută necesitate, cu observarea că Biserica nu are să incomodeze ordinea și dreptatea căreia îi servește Statul. O Biserică dependentă de Minister, mânăta și îndrumată la lucru prin lege, prin mijloace constrângătoare, însemnează o Biserică absorbită de Stat”.

Interpretări originale și corective ortodoxe la ideologii greșite întâlnim în aceiași măsură, ca și în titlurile amintite, în eseurile și articolele următoare: Gânduri despre problema răului, Dumnezeu în istorie; Cuvântul și mistica iubirii, Cuvânt și faptă, „Din mormânt viață”, Invierea Domnului și importanța ei universală.

În aproape patru sute de pagini părintele Stăniloae e prezent — critic, competent, obiectiv — în problemele capitale ale spiritualității contemporane. Orice elogii l-am aduce aci nu sunt pe măsura meritului, căci Sfinția Sa e deasupra elogiilor ce i le putem aduce și a meritelor pe care i le-am putea arăta. Sfinția Sa în lucrarea: „Ortodoxie și românism” este marele teolog apologet și interpret profund și mistic al Ortodoxiei, așa după cum dl Nichifor Crainic în „Puncte cardinale în haos” și în „Ortodoxie și etnocrație” este marele poet apologet și interpret consacrat al Ortodoxiei creștine și române.

Cărțile acestea se cer citite și *recitite* nu numai pentru a fi înțelese deajuns, cât și pentru a gusta cât mai mult din multiplele și originalele lor frumuseți stilistice și ideologice.

II. V. F.

## O experiență religioasă-ortodoxă cu școlarii

Din protopopiatul Comloșului ne venise, la Consiliul eparhial, o sugestie: de a pune pe elevii școlilor primare la lucru: să aranjeze festivaluri religioase, de Crăciun și de Paști, cu producții și de teatru.

S'a răspuns: Ideea e bună; dar ca să fie pusă în lucrare, mai întâi, acolo de unde vine propunerea

și se găsește a fi potrivit mediul social și școlar, pentru realizare.

Acum, avem informații, că în comunele Comloș, Lunga și Pesac, ideea a fost pusă în lucrare, cu frumoase rezultate.

La Comloș de ex. elevii au jucat, la Crăciun, piesa religioasă a părintelui protopop Dr. Șt. Cioroianu, „Fuga în Egipt” și au colindat mai multe colinde, spre plăcerea mare a publicului și mai ales a părinților.

Lucrul acesta a putut fi realizat în așa fel, că tineretul școlar a fost constituit în „grupuri religioase”, ale elevilor și ale elevelor.

Aceste grupuri ar putea — și s'ar cuveni — să poarte numele vr'ânului dintre Sfinții și Sfintele — bine înțeles, cari se potrivesc — al Bisericii noastre. Sub ocrotirea acestora puse grupurile, s'ar putea lucra cu bune rezultate pentru consolidarea ideii religioase, mai ales prin mijlocirea teatrului religios.

După experiențele cari ni se semnalează din protopopiatul Comloșului, școlarii au dovedit multă tragere de inimă pentru asemenea lucrări. Dar și părinții s'au arătat foarte bucuroși și primitivi. În acest chip, prin teatrul religios, bine diriguit și cu piese bine alese, se face o propagandă religioasă-morală, care poate lua lupta cu slăbiciunile poporului însuși.

Așa se infățișa problema până decurând, când înflințarea Premilităriei și, apoi, și a Străjeriei a ridicat o stavilă oarecare în calea planurilor noastre de realizare, acasă și noi de noi. Din fericire, însă, Biserica are posibilități de a activa și în aceste două cadre noi, ale Premilităriei și Străjeriei, pentru a-și valora nobila misiune și râvna Clerului. Iată, iarăși, cazul de realizare.

Comandanții de Străjerie sunt și altfel obligați să aranjeze festivaluri cu școlarii. Deci, ei sunt bucuroși de concursul catheșilor, în programele lor. La Comloș, pentru festivalul în cauză, de Florii, părintele protopop a scris o piesă străjerească, într'un act, „Cio-bănașul”, întretesând cântări religioase și motive de iubirea legii noastre străjerești.

Cooperarea Bisericii — așa ni se spune și așa și este — cu Străjeria *este ceva real*. Și adăogăm, și ceva posibil. Și ceva ce este foarte plăcut tineretului și poate să ducă la rezultate multumitoare în vederea propagandei de trezire religioasă a poporului nostru.

Dar organizarea unei acțiuni de felul acesta, adică prin teatru școlar, nu se va putea face numai prin dispoziții birocratice, pentru mai multe motive. Cel dintâi este, că nu în tot locul avem toate condițiile prielnice pentru asemenea lucrări. Dar, totuși, încercările se pot face și chiar trebuiesc făcute, în cât mai multe locuri, cel puțin în centrele protopopești și în comunele fruntașe.

Piese de teatru, cari să formeze punctul de căpetenie al unui program de festival de asemenea natură, s'ar găsi ele după oarecare căutare. Ba plecând dela experiențele din Comloș, piesele părintelui protopop d'acolo ar putea fi multiplicare — cu învolarea sa și în oarecare chip — pentru trebuințele de propagandă religioasă.

Un articol de complectarea acestor șire cu caracter general ar fi foarte bine venit din partea ori cui din cece vor fi făcut oarecari experiențe în cauză.

Coloanele noastre stau larg deschise pentru asemenea lămuriri.

Dr. Gh. Ciuhandu

## Duminica 2 după Rusalii

## Alegerea apostolilor

Indată lăsând mrejiile,... corabia și pe... tatăl lor, au mers după dânsul.

Isus Hristos Domnul nostru a început propovăduirea căvântului, vorbind despre apropierea împărăției cerurilor. Tot Hristos Mântuitorul ne dă și împărăția cerurilor, adecă mântuirea. Fiul lui Dumnezeu venind să ne mântuiască, a luat trup omenesc, n'a venit ca nălucă. Tot așa a fost voia Lui, ca împărăția cerurilor să o dobândim prin oameni. De aceea a ales pe apostoli.

Câți erau, ce erau apostolii? Au fost doisprezece, dintre cari despre cei dintâi patru vorbește sfânta Evanghelie din Duminica a doua după Rusalii. Cei mai mulți au fost pescari. Mântuitorul ar fi putut alege zeci de mii, ar fi putut alege dintre bogați, dintre învățații mari, ar fi putut alege pe apostoli dintre mai marii popoarelor din vremea aceea.

Să vedem, cum a putut totuși, o mână de oameni să biruiască lumea :

1. Prin curățenia sufletului,
2. Prin hotărârile neclătinate și
3. Cu ajutorul lui Dumnezeu.

I. Curățenia sufletelor și dreptatea lor ni se fac cunoscute prin însuș faptul că au fost aleși. Pe vremea Mântuitorului era lumea stricată și rea, cum a fost în vremea dinainte de potop, sau cum a fost după împrăștierea dela turnul Babilon. În zilele potopului s'a găsit Noe, care umbla în căile lui Dumnezeu și el a fost ales să urmeze neamul omenesc. După turnul Babilon s'a aflat Avram, pe care l-a ales Dumnezeu, ca să fie părintele celor ce cred în făgăduința mântuirii.

În chipul acesta s'au găsit în zilele Mântuitorului cei doisprezece cu suflete curate și cu credință neclătinită. Dreptatea lor a prisosit mai mult decât a cărturarilor și a fariseilor și așa s'au învrednicit să fie aleși să vestească împărăția cerurilor. (Matei 5,20.)

II. Hotărîrea lor neclătinită se vede din felul cum au răspuns la chemarea Mântuitorului. Ei cunoșteau pe Isus Hristos și înainte de a fi chemați. Unii auziseră dela sfântul Ioan Botezătorul, că Isus este Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatele lumii. Toți au văzut și au ascultat pe Mântuitorul predicând pe lângă lacul Ghenizaret, sau marea Galilei, cum i se mai zicea. Sufletele lor neprihănite au primit cu bucurie învățăturile. Când Domnul le-a zis : „Veniiți după mine“, ei au lăsat toate, corabia, mrejiile, părinții și s'au dus să-l urmeze. Li s'a spus, că vor fi prigoniți, bătuți, întemnițați, omorâți pentru Hristos și ei și-au luat crucea și au urmat lui Hristos înfruntând moartea.

Un înțelept a fost întrebat odată de alții : „Spune-ne nouă, ce înseamnă să fii tare!“ Înțeleptul a răspuns : „Dacă doisprezece oameni vor privi zi de zi și toată viața lor cu unul și același gând, spre una și aceeaș stea, aceasta înseamnă o putere care va birui toată lumea“.

III. Oare să fi biruit ei singuri, doisprezece oameni, lumea? Este adevărat, că Evanghelia vestită de apostoli azi e cunoscută în toate părțile pământului.

Va veni vremea, când, fie buni, fie răi, toți oamenii din lume vor cunoaște Evanghelia. Oare singuri apostolii, cu puterile lor slabe au luat biruința aceasta asupra lumii ?

În cartea Judecătorilor scrie, că Ghedeon a sunat din trâmbiță și a chemat pe poporul la luptă împotriva Madianului. Treizecișidouă mii de oameni s'au adunat să lupte cu Ghedeon împotriva Madianului. Domnul a zis lui Ghedeon : „Poporul pe care-l ai cu tine este prea mult. Ar putea să se laude și să zică : mîna mea m'a izbăvit. Vesteste dar poporului : Cine este fricos și se teme. să se întoarcă“. Douăzeci și două mii s'au întors. Au mai rămas zece mii. Domnul a zis : „Poporul este încă prea mult. Pogoară-i la apă“. Acolo toți au ingenunchiat să bea apă, afară de trei sute. Domnul a zis lui Ghedeon : „Cu cei trei sute vă voi mântui“. În adevăr cei treisute au biruit asupra Madianului puternic, pentru că cei trei sute nu singuri, ci cu ajutorul lui Dumnezeu au sfărâmat pe dușmani. Domnul spusese lui Ghedeon : „Oare nu Eu te trimet“ și „Eu voi fi cu tine“.

Tot așa și apostolii. Au fost neprihăniți, au fost neclătinați în hotărîrea lor ca cei trei sute ai lui Ghedeon, dar prin ei Domnul a biruit, precum le-a și spus înainte de a se înălța la cer : Iată, eu cu voi sunt până la sfârșitul veacului.

\*

Am văzut, că apostolii au biruit lumea prin curățenia sufletului, prin hotărîrea neclătinită și mai ales cu ajutorul lui Dumnezeu. În adevăr e mare și nebiruită puterea aceasta.

Oare ar fi ea cu neputință în zilele noastre ?

Nu sunt și azi oameni, cari la lucru isprăvesc de două și de nouă ori mai mult decât alții ? Tragere de inimă să aibă pentru lucrul care-l fac și unul face cât zece care numai tîndălesc. Nu sunt unii care scot dintr'o grădiniță mai mult decât alții dintr'o holdă ? Noi știm că sunt, pentru că hârnicia este un fel de curățenie a sufletului și o hotărîre a omului, căruia și Dumnezeu îi ajută.

Sau din războaie nu știm noi, cum Ștefan cel Mare al Moldovii, de pildă, cu o mână de oameni însuflețiți a sfărâmat tabere cât frunza și iarba ?

Am văzut comune mari și instărite cu biserici sărace sau umblând prin țară după ajutoare și am văzut, de pildă, pe valea Mureșului cum un sat mic și sărac cu palmele harnice ale oamenilor au înălțat o biserică de toată frumusețea.

Și azi se pot câștiga biruințe asupra lumii.

Fie în casă, fie în lucrul câmpului, în atelier, în școală, în pace sau în războiu să ai suflet curat, tragere de inimă, însuflețire, adecă o hotărîre neclătinită și atunci vei spori în lucru, vei trece peste toate greutățile, vei învinge pledicile, vei pune pe fugă dușmanul, căci tu te faci o unealtă, un vas în mâna lui Dumnezeu și Dumnezeu va fi cu tine, pentru neprihănirea ta, pentru hotărîrea ta și prin tine Dumnezeu va birui, căruia se cuvine toată slava : Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Amin.

Prot. Florea Codreanu.



## Sumarele

sesiunii ordinare din anul 1939 a Adunării Eparhiale ținută în 7—8 Maiu 1939.

### ȘEDINȚA I.

ținută la 7 Maiu 1939, începând cu oarele 12<sup>1/2</sup> din zi.

*Președinte* : Prea Sfinția Sa Episcopul Eparhial *Dr. Andrei Magieru*.

*Secretar* : *Dr. Nicolae Popovici*.

**1.** Sesiunea ordinară din anul 1939 a Adunării Eparhiale din Eparhia ort. rom. a Aradului convocată de Prea Sfinția Sa Episcopul Eparhial *Dr. Andrei Magieru* cu adresa de convocare Nr. 3174/1939 din 17 Aprilie 1939 (Anexa **A.**) pe ziua de 7 Maiu 1939 s'a deschis cu următoarea solemnitate :

La orele 10 a. m. din zi s'a celebrat în biserica catedrală Sf. Liturghie împreună cu Chemarea Duhului Sfânt, la care serviciu divin au asistat onorații membrii ai Adunării Eparhiale.

**2.** La orele 12<sup>1/2</sup> din zi membrii adunării Eparhiale s'au întrunit în sala festivă a Academiei Teologice din Arad, rânduită drept local, unde să se țină ședințele Adunării Eparhiale.

**3.** Membri prezenți ai Adunării Eparhiale delegă din sânul lor o misiune compusă din deputații : *Dr. Patriciu Țiucra*, *Antoni Mocioni* și *Dr. Pompiliu Cioban* ca să invite pe Prea Sfinția Sa Părintele Episcop *Andrei* la ședințele Adunării Eparhiale.

**4.** Prea Sfinția Sa Părintele Episcop *Andrei*, prezentându-se în localul Adunării Eparhiale, și ocupând scaunul prezidial, rostește următoarea cuvântare<sup>1)</sup> :

Adunarea Eparhială primește cuvântarea Prea Sfinției Sale cu vil aclamații.

**5.** Secretar al ședinței se desemnează : *Dr. Nicolae Popovici*.

**6.** Citindu-se apelul nominal, se constată prezența următorilor deputați : 1. *Dr. Ioan Alămoreanu*, 2. *Teodor Ardelean*, 3. *Dr. Coriolan Balta*, 4. *Dr. Eugen Beleş*, 5. *Dr. Teodor Botiș*, 6. *Dr. Aurel Cioban*, 7. *Dr. Pompiliu Cioban*, 8. *Dr. Ștefan Cloroianu*, 9. *Dr. Gheorghe Ciuhandu*, 10. *Dr. Aurel Cosma*, 11. *Mihail Cosma*, 12. *Dr. Romul Coțloiu*, 13. *Pavel Dârlea*, 14. *Savu Dorca*, 15. *Procopiu Givulescu*, 16. *Iosif Goanță*, 17. *Dr. Adam Iancu*, 18. *Dr. Cornel Iancu*, 19. *Gheorghe Ioanovici*, 20. *Constantin Lazar*, 21. *Ștefan R. Lungu*,

22. *Traian Magier*, 23. *Dr. Mihail Mărcuș*, 24. *Dr. Iustin Marșieu*, 25. *Petru Marșieu*, 26. *Ștefan Mateescu*, 27. *Dr. Vasile Mircu*, 28. *Antoni Mocini*, 29. *Dimitrie Muscan*, 30. *Mihail Păcățianu*, 31. *Dr. Petrila Petica*, 32. *Ioan Piso*, 33. *Dr. Nicolae Popovici*, 34. *Remus Rafiroiu*, 35. *Petru Sârbu*, 36. *Axente Secula*, 37. *Sava Tr. Seculin*, 38. *Dr. Tiberiu Sevici*, 39. *Dr. Iustin Suciu*, 40. *Dr. Patriciu Țiucra*, 41. *Ioan Trifu*, 42. *Gheorghe Todan*, 43. *Dr. Ioan Ursu*, 44. *Traian Vațianu* și 45. *Dr. Emil Veliciu*.

Fiind prezenți 45 deputați, Înaltul Prezidiu declară că Adunarea Eparhială, în înțelesul regulamentului intern, este capabilă de a aduce hotărâri valde.

**7.** Se prezintă actele intrate și anume :  
Raportul general al Consiliului Eparhial, plenar Nr. 3380/1939 despre activitatea sa în anul 1938,

Raportul special al Consiliului Eparhial, Secția culturală, Nr. 228/1939 privitor la revizuirea regulamentului interior al Consiliului Eparhial,

Raportul special al Consiliului Eparhial plenar Nr. 3337/1939 privitor la decretarea fi-liilor ca parohii matre,

Raportul Comisiei de control a Adunării Eparhiale Nr. 3691/1939, cu care se înaintează procesul verbal privitor la cercetarea și controlarea diferitelor gestiuni ale Consiliului Eparhial.

Se dau Comisiunii organizatoare.

Raportul general al Consiliului Eparhial, Secția administrativă bisericească, Nr. 3381/1939 despre activitatea sa în anul 1938,

Se dă Comisiunii bisericești.

Raportul general al Consiliului Eparhial, Secția culturală, Nr. 3314/1939 despre activitatea sa în anul 1938,

Se dă Comisiunii culturale.

Raportul general al Consiliului Eparhial, Secția economică Nr. 3269/1939 despre activitatea sa în anul 1938,

Raportul special al Consiliului Eparhial, Secția economică, Nr. 3517/1939 privitor la bugetul Sf. Mănăstiri Hodoș-Bodrog pe anul financiar 1939/40,

Raportul special al Consiliului Eparhial, Secția economică, Nr. 3516/1939 cu care înaintează socoata pe anul 1938/39 a mănăstirilor Hodoș-Bodrog și Lipova, înzestrate cu pădure,

Raportul special al Consiliului Eparhial, Secția economică, Nr. 3101/1939, cu care ina-

<sup>1)</sup> S'a publicat în Nr. 20 din „Biserica și Școala“.

intează socoțile pădurii dela Milova pe anul 1937/38,

Raportul special al Consiliului Eparhial, Secția economică, Nr. 3408/1939 privitor la desființarea Fondului special și indivizibil de pensuni al funcționarilor Consiliului Eparhial,

Raportul special al Consiliului Eparhial, Secția economică, Nr. 3176/1939, cu care înaintează socoata Internatului eparhial de fete pe anul 1938,

Raportul special al Consiliului Eparhial, Secția economică, Nr. 3119/1939, cu care înaintează socoțile Internatului dela Academia Teologică pe anul școlar 1937/38,

Raportul special al Consiliului Eparhial, Secția economică, Nr. 3518/1939, cu care înaintează bugetul Consiliului Eparhial pe anul financiar 1939/40,

Raportul special al Consiliului Eparhial, Secția economică, Nr. 3515/1939, cu care înaintează spre aprobare socoțile Sf. Mănăstiri Hodoș-Bodrog pe anul 1938/39,

Raportul special al Consiliului Eparhial, Secția economică, Nr. 3270/1939, cu care înaintează socoțile fondurilor și fundațiilor administrate de Consiliul Eparhial,

Raportul special al Consiliului Eparhial, Secția economică, Nr. 3581/1939, cu care se înaintează spre aprobare bugetul Academiei Teologice pe anul școlar 1938/39,

Raportul special al Consiliului Eparhial, Secția economică, Nr. 2963/1939 despre gestiunea Tipografiei și Librăriei Diecezane pe anul 1938.

Se dau comisiunii economice.

Se înapoiază convocarea pentru Adunarea Eparhială adresată Dlui deputat Dr. Benedict Ungureanu, deoarece nu i s'a putut înmâna.

Se ia act.

**8.** Se prezintă cererea de concediu pentru prima zi din sesiunea prezentă a Adunării Eparhiale înaintată de Dl. Iuliu Puticiu și pentru sesiunea întreagă ale Dl. Dr. Lucian Gheorghievici, Dr. Pavel Siliartău, Dr. Coriolan Băran și Dr. Teodor Băbuția.

Concediile cerute se aprobă.

**9.** Terminându-se ordinea de zi a ședinței prezente, înaltul Prezidiu anunță că ședința următoare se va ține astăzi 7 Maiu a. c. orele 5 d. m., când se va pune la ordinea zilei raportul Comisiunii organizatoare și alegerea unui consilier referent în Secția adm. bisericască a Consiliului Eparhial și a unui consilier referent în Secția Culturală a Consiliului Eparhial.

Cu acestea ședința se ridică la orele 13 din zi.

Acest proces verbal s'a citit și verificat în ședința a II-a a Adunării Eparhiale ținută în ziua de 7 Maiu a. c., la orele 5 p. m.

Președinte,  
(ss) Andrei, Episcop

Secretar,  
(ss) Dr. Nicolae Popovici

## Congresul Asociației „Oastea Domnului“

Sibul a adăpostit în zilele de sărbătoare ale Rusaliilor mil de credincioși înrolați în binefăcătoarea asociație de misionarism ortodox „Oastea Domnului“, întruniți în al 8-lea congres anual.

Eparhia Aradului a fost reprezentată printr-o delegație de doisprezece membri în frunte cu părintele consilier Caius Turicu, delegat al P. S. S. episcopului Dr. Andrei Magieru.

În ambele zile a slujit Sf. Liturghie în Catedrala mitropolitană I. P. S. mitropolitul Nicolae încunjurat de câte un sobor de 12 preoți și 6 diaconi, ținând de fiecare dată câte o înălțătoare predică, sorbită de marea mulțime cu o adâncă cucernicie.

Congresisții, sosiți dela Nistru până la Tisa Maramureșului, din Bucovina și până în Dobrogea, aveau în frunte 64 drapelule ale organizațiilor sosite din toate Eparhiile țării.

După Liturghia de a doua zi ei au defilat, în cântece de tropare și imne, prin fața Mitropolitului Ardealului, încunjurat de statul său major.

La ședința solemnă ținută în sala Teatrului Comunal au luat cuvântul, după cuvântarea de deschidere a I. P. Sf. Sale Mitropolitului Nicolae, primarul municipiului Sibiu d. dr. Sever Pop, apoi I. P. C. Sa părintele arhimandrit Iuliu Scriban, marele prieten al oștirii duhovnicești, scriitorii de o adâncă concepție creștinească : Al. Lascarov-Moldovanu, I. Grig. Oprîșanu, I. Goran, părinții I. Gafton și Pașchia din București, preotul misionar Munteanu-Muntmarg din Bacău, misionarii mireni Const. Ursu din Caraș și Ioan Miron din Orhei (Basarabia), precum și reprezentanții eparhiilor surori dela granița de vest, părinții C. Turicu-Arad și I. Ioja Oradea. Raportul despre activitatea unui an de misionarism l-a dat părintele Gh. Secaș, redactorul folior „Lumina Satelor“ și „Oastea Domnului“.

Cuvântările au fost alternate de cântări obștești și duhovnicești.

După ședința sfatului central, care a luat asuprași organizația și propaganda asociației, mii de participanți s'au întors la vatră slăvind pe Domnul pentru binefacerile primite dela El în aceste două zile petrecute în „Ierusalimul Oastei“.



## „Franco închină, printr'o măreață ceremonie, spada sa lui Dumnezeu“.

Sub acest titlu cotidianul *Curentul*, în Nr. 4053 din 26 Maiu, a. c. publică un impresionant reportaj, pe care socotim de bine a-l reproduce așa cum e, întreg, deoarece pe lângă nota lui impresionantă, dă lămuriri pe care le credem suficiente, și chiar cunoscută, în legătură cu subiectul lui. Reportajul este următorul:

„Ceremonia și solemnitățile prin care generalul Franco a încheiat, la „Parada Victoriei“ marea sa campanie învingătoare, a fost împregnată de un profund spirit religios, tipic spaniol. Câteva din riturile și ceremoniile acestea au fost foarte impresionante. Locul central l-a avut încredințarea lui Dumnezeu, a spadei lui Franco. Primatul bisericii catolice a Spaniei a primit oferta și a binecuvântat pe Franco. Ceremonia a avut o simplitate și măreție medievală. În biserica Sf. Barbara unde au avut loc toate acestea se găseau toți arhiepiscopii și prelații, toți generalii și comandanții de mari unități, floarea țării, ca în timpurile Regilor catolici.

„Călugării benedictini și dominicani au intonat litaniile medievale pentru primirea Suveranului în Catedrală: „*antiphonae de suspicione Ducis*“, adunate în *Antiphonarium Mozarabicum Legionense*. Erau cântece latine de stil mozarabic, din perioada de trecere la creștinism.

„În centrul altarului a fost așezat „Hristosul“ bălăilei dela Lepante, statuie astăzi venerată ca o relicvă miraculoasă care a însoțit navele victorioase ale Spaniei catolice contra Turcilor. La stânga altarului atârna un imens far de aur, care se găsea pe prora navei de frunte în timpul bălăilei dela Lepante. Dintre geamurile obscure ale farului, emană o lumină roșie, ciudată pentru ochii de astăzi.

„Franco a citit cu voce clară, rugăciunea dictată de el pentru circumstanță: „*Doamne, primește lupta acestui popor tocdeamna al Tău, care cu mine, în numele Tău, a învins cu eroism dușmanul adevăratului din secolul acesta. Doamne, Dumnezeule, în a cărui mână stau toate drepturile și puterile, dă-mi ajutorul Tău pentru a duce acest popor la deplina libertate a Imperiului pentru gloria Ta și a bisericii Tale. Doamne, toți oamenii să știe că Iisus este Hristos și că este Flul lui Dumnezeu*“.

„Cardinalul Goma a primit oferta spadei.

„Generalul Franco a pășit către altar sub un baldachin ținut de înalții prelați, cu cardinalul Goma.

După amiază sărbătoririle au continuat cu o recepție a lui Franco, în mănăstirea-palat a Escorialului“.

Oare există în secolul nostru un fapt mai grăitor, o întâmplare mai impresionantă? Azi, când o bună parte din lume tinde parcă tot mai mult a se lua de piept cu Dumnezeu, când șefii statelor n'au timpul de a se ocupa și cu lucruri în legătură cu Dumnezeu și cu închinarea față de El, — azi, șeful unui stat care și-a câștigat cu multă trudă și durere, pe urma unei cumplite lupte fratricide, libertatea națională și religioasă pe care căutau preconizații unui criminal curent ateu din Răsărit să le sufoce, — închină spada sa lui Dumnezeu. Ar fi suficiente cuvintele din titlu și fără comentariu. Sensul și sonoritatea lor se comentează singure atât de grăitor și de pilduitor. D.

## Pareneză la 8 Iunie

### — Restaurația —

„Înțelepciunea dela Dumnezeu este, iar împăratul înțelept bună întemeiere este Poporului“. (Cartea Înțelepciunii lui Solomon).

*Iubiți ascultători,*

Cu adevărat cel mai mare dar, pe care poate să l ceară un om dela Dumnezeu, este înțelepciunea. Pentru un cârmuitor de popoare acest dar este de neînlocuit. Căci ce este un Rege, decât inima și mai cu seamă *mintea* însăși a unui popor?!

Bucuria acestei serbări se adâncește în sufletul Neamului, an de an. Marele eveniment se înalță tot mai sus pe cerul aspirațiilor noastre istorice. Pe zi ce trece, tot mai viguros se conturează — în lumina marilor înfăptuiri regale — însemnătatea acestei zile providențiale, pe care însuflețirea noastră o împodobeste cu nestematele și colbul de argint al legendei.

Intr'adevăr, ca un Făt-frumos din povești a venit fostul Prinț și actualul Rege Carol II, prin văzduh pe aripile păsării de fier și, de sus, a pogorit pe țărâna scumpă a Țării acela pe care-l așteptam... și a venit, cum profetise în 1905 poetul Coșbuc: „*Veni-va El*, și peste munți și ape

Sumet, va stăpâni din Vest în Ost

În inimă-mi o știu eu bine!“ Aeroplanul, care-l aducea din Franța, a trebuit să se scoboare într'un lan rodit de grâu, ca un simbol și o cheazăie a muncii lui rodnice, pe care a-vea s'o desfășure pe plaiurile, munții și câmpiile acestei țări.

Providența dumnezeiască n'a vrut ca lanțul regesc să fie întrerupt, dela Ferdinand I. S'a întregit lanțul regilor noștri. 8 Iunie „este începătura domniei Regelui nostru, este piatra de temelie a întăririi noastre, a dezvoltării noastre, a propășirii noastre.“

Spune cronica acelor zile că, trecând Carpații în zbor spre București, avionul ce ni-l aducea pe Regele de azi, a avut de furcă cu o furtună deslănțuită. Și, Doamne, oare numai pe crestele încremenite ale munților, a căror coame de brazi falnici fremătau, numai în largul firii se zbătea furtuna?

Și înlăuntrul prințului Carol bătea, tot în acel ritm furtunos, inima pentru noianul de înfăptuiri care-l așteptam.

Proclamarea lui ca Rege de reprezentanții neamului în 8 Iunie nu este decât începutul marelui operă ce-a schimbat, într'un tempo accelerat, în așa fel înfățișarea României noastre, încât cu adevărat putem rosti cuvintele Scripturii, că: Împăratul înțelept bună întemeiere este Poporului.“

*Iubiți ascultători,*

Mi-e cu neputință ca, numai în câteva cuvinte, să arăt tot ce s'a înfăptuit într'un timp scurt de M. S. Regele Carol II, pe care nu știu cum să-l numesc mai bine: Voevod al culturii, Crainic al Credinții, Rânduitor al Țării, Purtător de grijă al Tineretului, Oblăduitor al Tărâniimii...

În toate aceste ramuri își merită renumele. Le-a dat tuturor un avânt nou de viață.

Zicea Dânsul: „Țara aceasta, atât de bogată, trebuie de azi înainte să-și desvolte și mai mult bogățiile culturale și sufletești.“ În acest sens a înființat, încă fiind Prinț moștenitor, „Fundatiile Regale Principele Carol“, pentru luminarea minții românești. De opt ani nu se petrece nimic vrednic de atenție, la care M. Sa să nu ia parte prin sfaturi, conferințe, cuvântări de-alungul și de-alatul Țării. Dorința Lui este: să fie întâi la toate un Voevod al culturii, alături de Matei Basarab, Vasile Lupu, Constantin Brâncoveanu.

Grija de Biserica strămoșească l-a făcut să zică: „Ea a fost centrul cultural al vieții românești și e bine ca ea să rămână tot astfel“. Botezat, crescut și trăind în această cre-

dință, Regele nostru se arată ca un adevărat Crainic al vredniciei strămoșești.

Toate înfăptuirile de rânduală în Stat, de fortificare a armatei, de pază a Țării, poartă pecetia personalității Regelui. Pavilioanele tineretului, ridicate mereu pe ntinsul țării, dove desc grija lui pentru tineret. Nu este o rană a suferinții pe obrazul României pe care El să n'o aline; nu este vreo lipsă pe care El — nașul multora dintre țărani noștri — să n'o împlinească.

„Unit prin gând și suflet de a Neamului ființă.

Străjer și Cîitor, Carol al doilea, viu far,

Zid de granit în fața vrăjmașului barbar,

El ne va duce oastea oricând spre biruință,

Să nu fie clintită o piatră la hotar.“

(Odă la Marea Frescă, de M. Dem. Rădulescu). Amin.

Pr. P. Bogdan

## Text biblic pentru 8 Iunie

Din evanghelia dela Matei cap. 19 v. 13 și 14:  
„ Atunci i s-au adus copiii, ca să-și pună mâinile peste ei și să se roage, iar ucenicii i-au certat.

„ Dar Isus le-a zis : Lăsați copiii și nu-i opriți să vină la mine, că a unora ca aceștia este împărăția cerurilor.“

Iubiți Străjeri.

Invitația, adresată de Mântuitorul mamelor, adevă părinților și apostolilor, educatorilor de acum aproape 2.000 ani, precum și celor din toate timpurile, — o strigă, de cinci ani, dealungul și dealatul țării noastre și majestatea Sa Regele Carol II, prin instuția creștină a Străjeriei.

Mântuitorul știa că copiii nu trebuie învățați nici la un bine față de Dumnezeu, nici la dragoste de muncă, pentru că le au pe-amândouă din naștere și le practica din instinct. El cere numai, ca noi cei mai mari să nu-i împiedecăm, ci dîmpotrivă să-i ajutăm la cele 2 îndelniciri principale, spre cari îi îndeamnă cu atâta neșaf firea lor senină și zglobe.

Suveranul țării noastre, vrând să-și tîmăduiască poporul de boalele ce-i amenințau viitorul i-a strâns pe toți copiii în falanga aibă ca de fiuturi a Străjii Țării și umbă cu regală dragoste să le rotunjască ființa după duhul lui Dumnezeu. Să le înalțe sufletul prin credință și să li-l inflorescă prin virtuțile strămoșilor, pe măsura viitoareii gloriei românești. Dar în acelaș timp încearcă să le întărească și trupul prin muncă și mișcare mai multă în aer și lumină.

Săptămâna străjerlel a frînt tradiția zilelor festive de până acum. Peste tot cuprînsul ei mînujele fragede ale străjerilor au prins a găti țara, cu sape, cu flori și cu sufletul lor dalb ca primăvara. Intr'o învioare mai sprintenă freamătă acum toate ogrăzile, drumurile, grădinile și morminții de hărnicia lor curată.

Toate aceste silințe, copilărești numai la vedere, înseamnă începutul unui nou veac, care va trebui să răsune de suflet românesc. Suflet ingenunchiat în rugăciuni și corp călit în cultul munci pentru Țară și Rege. Aceasta este sarcina regală, care apasă pe umerii străjerilor și ai noștri ai tuturor, cari râvnim o glorie românească.

Recunoștință și cinste Suveranului, Care, din ziua prăznuirii Sale, a știut să facă o sărbătoare atât de înălțătoare pentru întreg tineretul României noastre scumpe.

Prof. N. Tăndrău

## Cărți și Reviste

*J. P. S. S. Nicolae, mitropolitul Ardealului : Un neam, o credință, un avânt, Bibl. populară : „Popasuri duhovnicești“ Nr. 19, Sibiu, Tip. Arh'diecezană 1939, p. 22, lei 5.*

*Sub acest titlu sugestiv avem publicată vorbirea I. P. S. S. mitropolitului Nicolae ținută la adunarea dela Alba-Iulia în 27 Febr. 1939. Ca un mare duhovnic I. P. S. Sa examinează sufletul și pîne alifie tîmăduitoare pe rînille neamului românesc, exprimă cu toată claritatea și tăria așteptările poporului nostru și arată cu dreapta-l binecuvîntată drumul pe care trebuie să meargă poltica rîlmului nou.*

*La răspîntia vremilor noastre vorbirea profetică a I. P. S. Sale este un memento de care nu se poate să nu se ție seamă.*

*Arhive bănățene. Seria I. Studii și cercelări, sub îngrijirea Pr. C. Pascu.*

*Nr. 1. Monografia parohiei ort. rom. și a școlii primare de Stat din comuna Honorici, de Pr. C. Pascu și E. Biberea. Timișoara 1939, pag. 16.*

*Nr. 2. Din trecutul bisericii de lemn din Căpăt, de Pr. C. Pascu. Timișoara 1939, p. 8.*

*Broșuri simpatice cu note privitoare la istoria și arhiva numitelor safe ; inscripții, nume de cărți, de preoți, de învățători, averi, etc. interesante foarte, dar cu titluri prea pretențioase.*

*Prof. Dr. P. Deheleanu : Războiul, Studiu de morală și sociologie creștină. Arad, Tip. Diecezană. 1939, p. 108, format octav, 35 lei.*

*Problemă de dezvoltare actualitate studiată cu competență și fipărită de părintele duhovnic și profesor dela Academia teologică din Arad Dr. P. Deheleanu li anunțăm apariția. Asupra cuprînsului revenim.*

*Gîndirea. Anul XVIII. Nr. 5. Mai 1939.*

*Sub titlul „Frumusețea naturii“ dl prof. univ. Nichifor Crainic, eminentul redactor al revistei, publică un studiu magistral despre sensul teologic al frumosului.*

*Gîndirea este cea mai bună revistă literară din România, scrisă de cel mai bun scriitor pe linia Ortodoxiei. Preoții sunt chemați să fie sprijinitorii ei cel dintîi. Abonamentul 200 lei anual. Adresa, str. Domnița Anastasia 16, București I.*

*Muncitorul creștin Director Preotul Mihail Șerpoianu. Anul X. Nr. 5, Mai 1939. E cea mai bună revistă parohială. Colaborează pîr. G. Galaction : Sfînt Ideal și mare Taină (slujirea lui Hristos), R. Nedelcu : Viața cuv. Isachie, C. C. Pavel : Mînia, Zoica Șerpoianu : Intensitatea lui Dumnezeu și Pr. Ilie Barbu : Sfintele faine, mărfurisirea.*

*Din parohie ne aduce vestea că în luna Aprilie 48 copilași până la un an au primit 215 sticlufe cu lapte, și dela 1 Ian. — 1. Mai c. s'au cununat „ultimele perechi“ de concubini din parohie.*

*Preoții noștri care trec prin București au fericitul pr lej să viziteze parohia Podeanu str. Dornei 70 și să se convingă de visu : ce poate face un preot idealist și cum se organizează asistența socială într'o parohie săracă.*

## Informațiuni

**P. Sfinția Sa episcopul Andrei va sfinți Duminecă în 4 Iunie c. biserica din Timișoara-Ville.**

Academia Română Vineri în 26 Mai c. a serbat într-o ședință solemnă o sută ani dela nașterea regelui Carol I al României.

Cu acest prilej M. S. regele Carol II a ținut o cuvântare sărbătorească în care a evidențiat concepția și activitatea regelui Carol I în legătură în Academia.

M. Sa vorbind despre atitudinea regelui Carol I față de limba vechilor noastre cărți bisericești, îi reproduce următoarele cuvinte înțelepte, rostite la 1 Aprilie 1891:

„Frumoasa limbă română în a cărei geniu M'am silit a pătrunde și pe care am îmbrățișat-o cu atâta căldură și dragoste, s'a întărit pe temelie trainică și a reinviat în vechea sa strălucire; însă, cu toate perturbațiunile, dânsa n'ar fi putut niciodată să fie primejduită, având rădăcini prea adânci și un razim prea puternic în cărțile bisericești, în cronică și în poezia populară“.

„Literatura bisericească cu toate înrăuirile slavone și grecești, este un izvor bogat al limbii vechi, păstrând unitatea în scriere și vorbire, și a fost astfel adevărata legătură între toți Români din diferitele țări“.

„Celirea acestor cărți vechi, cari înalță sufletul și cari sunt o mângăere în ceasul de suferință, deschide scriitorilor noștri un câmp întins, și arată că limba strămoșească este limba noastră clasică — având pentru popor un sunet așa de atrăgător“.

Mamele cu cei mai mulți copii, din ținutul Bucegi, au fost premiate în cadrul unei impresionante serbări străjerești organizată în teatrul Ligii Culturale din București.

Recordul l-au bătut mamele din jud. Buzău: Aliana Matei și Ioana Cazan cu câte 23 copii.

Tot în acest județ de curând s'a întâmplat al treilea caz de nașteri de câte trei copii gemeni, toți sănătoși

După statistica bisericească, publicată de dl prof. univ. Dr. Milan P. Șesan, locuitorii pământului sunt 2.119.000.000 dintre care 799.000.000 sunt creștini și restul de 1.319.000.000 sunt necreștini.

Din aceste cifre se vede cât e de întins câmpul misiionarismului creștin și cât de greșită este teza adventistă despre iminenta venire a Domnului Iisus Hristos, când aproape două treimi din locuitorii pământului sunt streini de cunoașterea Evangheliei.

Academia pentru drepturile națiunilor din Berlin a cerut d-lui prof. N. Iorga să arate care este programul național al Românilor. Dsa a răspuns: „A păstra ce e al nostru, a nu face pagubă nimănui, a ne apăra până la moarte contra oricui ne-ar ataca; aceasta e crezul nostru“.

Toth Tihamer, episcopul catolic de Veszprém, cunoscut și peste granițele Ungariei prin numeroase scrieri omiletice, traduse în mai multe limbi europene, unele și românește, a murit în vârstă de 50 ani.

Mitropolia Moldovei ne informează că stilismul, care a dat așa mult de lucru bisericii, își trăește „ultimele clipe de agonie“. Măsurile misionare și administrative luate contra lui au fost prezidate de I. P. S. S. mitropolitul Niçodim și sprijinite efectiv de mânăstirea Neamțu.

Dl prof. univ. I. Lupaș, membru al Academiei Române și fost ministru, în zilele de 9 și 11 Mai c. a ținut în Germania două conferințe. Prima la Universitatea din Lipsca despre „Regele Carol I și independența României“ și a doua la Universitatea din Berlin despre „Congresul din Berlin și consecințele lui în istoria Românilor“.

Decanii facultăților de filosofie dela Universitățile respective au adus ambasadorului culturii românești, în fața unui numeros auditoriu, calde și binemeritate mulțumiri.

Serviciul social are de curând organizată și o secție feminină sub conducerea dnei Sanda I. Matei. Activitatea și-a inaugurat-o printr'un curs de comandante ținut la Broșteni jud. Neamț și printr'o conferință rostită la Radio București.

La Belgrad în ziua de 10 Mai c. s'a pus piatra fundamentală a unei catedrale cu hramul „St. Sava“ (cel mai mare ierarh al sârbilor, veac. 13), despre care se afirmă că „va fi cea mai grandioasă biserică din Balcani“.

Dl prof. univ. C. Giurescu într'o conferință, ținută la Galați, înșiră câteva elemente de mândrie națională luate din istoria Românilor:

1. Vechimea. Rădăcinile și urmele neamului se întind până pe la 1800 înainte de Hristos.
2. Continuitatea. Suntem singurul popor care și-a păstrat în curgerea veacurilor, fără întrerupere, ființa Statului.
3. Creștinătatea. Am avut veacuri de-a rândul un rol hotărâtor în apărarea creștinătății.
4. Cultura. Am avut misionari, luptători și mucenici ai credinței, și am dat însemnate contribuții de artă și literatură unanim admirate și elogiuate.

Poșta redacției. Se aduce la cunoștința colaboratorilor că revista se dă la tipar Miercuri. În consecință orice cronici, informațiuni sau dări de seamă ce ni se trimit, să fie la Arad cel mai târziu pe data arătată, ca să le putem da la tipar.

Corespondența pentru „Biserica și Școala“ este a se adresa în sfr. Eminescu 18, Arad.

Autorii care doresc să li se anunțe operele cu dări de seamă în revistă sunt rugați a ni le trimite la redacție. Toate lucrările primite vor fi anunțate.

### Secția Arad din Asociația Clerului „Andrei Șaguna“.

Nr. 2/1939.

## Convocare

Adunarea generală a secției Arad din Asociația Clerului „Andrei Șaguna“ se va ține, cu binecuvântarea P. S. Părinte Episcop Andrei, în ziua de **Marti, 6 Iunie 1939, orele 9 a. m.** în sala mare a Academiei Teologice din Arad.

Ordinea de zi:

1. Serviciul chemării Sfântului Duh în catedrală.
2. Deschiderea adunării.
3. Conferința Pr. Prof. Ilarion V. Felea despre „Tinerii în fața căsătoriei“.
4. Raportul casierului.
5. Raportul secretarului.
6. Raportul comisiei de control despre gestiunea fondului.

7. Propuneri, care vor fi prezentate biroului (pe adresa Oficiului Protopopesc ort. rom. Arad, Str. Meșianu 16) în scris, cu cel puțin două zile înainte de adunare.

Cucernicii preoți din Eparhia Aradului, ca membri ai acestei secții, sunt rugați să participe în număr cât mai mare.

Arad, la 16 Mai 1939.

Protopop președinte:  
Florea Codreanu

Preot secretar:  
Nicolae Cimpoieș

## Concurs

Pentru îndeplinirea parohiei din *Ostrov*, protopopiatul Birchiș, jud. Severin, care va deveni vacantă la data de 1 Octombrie 1939 în urma pensionării preotului Iulian Popescu, în conformitate cu ordinul Ven. Consiliu eparhial Nr. 3447/1939, se publică concurs cu termen de 30 de zile.

*Parohia e de clasa II.*

Venitele acestei parohii sunt:

1. Sesiunea parohială 32 jugh. în estensiunea ei de astăzi și grădina parohială 1 jugh.
2. Stolele legale conform normei stolare în vigoare.
3. Salarul dela Stat, pe care parohia nu-l garantează.
4. Birul parohiei, luat din oficiu.
5. Locuință decamdată nu este.

Alesul va catehiza, fără nici o remunerație, la școala primară din loc și va achita toate impozitele către Stat și comună după beneficiul parohial.

Concurenții în conformitate cu dispozițiile ordinului Nr. 2334/1938, vor cere aprobarea Prea Sfințitului Părinte Episcop pentru a putea candida, iar cererile de concurs adresate Consiliului parohial din Ostrov, însoțite de toate actele necesare, se vor trimite Ven. Consiliu eparhial din Arad.

Cu aprobarea administratorului protopopesc și cu stricta observare a dispozițiilor art. 33 din regulamentul pentru parohii, se vor prezenta în sf. biserică din Ostrov spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorice.

Din ședința dela 20 Aprilie 1939.

Consiliul parohial

în conțelegere cu Pr. Moise Bordoș adm. ppsc.

3—3



Pentru îndeplinirea parohiei *Micălaca nouă*, rămăsă vacantă în urma pensionării preotului Romul Furdul, conform ord. Cons. Ep. Nr. 2903/1939 se publică concurs cu termen de 30 de zile.

Venitele parohiei sunt:

1. Sesiune parohială în estensiune de 26 jugh. cad.
2. Folosința casei parohiale.
3. Stolele legale.
4. Salarul dela Stat.

*Parohia este de clasa I-a*

Preotul va îndeplini toate agendele parohiale, va catehiza elevii școlii primare și va achita toate impozitele către Stat și comună după beneficiul său.

Cererile de concurs, însoțite de toate actele justificative și adresate consiliului parohial din Micălaca nouă, se vor înainta Ven. Consiliu Eparhial.

Micălaca-Nouă, din ședința Consiliului parohial dela 5 Martie 1939.

Consiliul parohial

în înțelegere cu P. C. Păr. F. Codreanu  
protopop.

2—3

## Publicațiune

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 12 Iunie a. c. orele 10 a. m. se va ține licitație publică orală, la fața locului în pădure, pentru vânzarea pe unitate, sau loturi mici, după trebuințele amatorilor, a materialului lemnos de construcție și de lucru stejar și frasin fasonat în pădurea Mănăstirii Hodoș-Bodrog, compus din 100.66m<sup>3</sup> lemn de stejar și 41.62m<sup>3</sup> lemn de frasin.

Clasificarea lemnului pe dimensiuni de grosimi și esență este:

I. lemnul de stejar:	15—25 cm	1 20 m <sup>3</sup>
	26—35 "	22 63 "
	36—45 "	35 61 "
	46—55 "	31 52 "
	56—65 "	9.70 "
II. lemnul de frasin:	15—20 "	5 99 "
	21—25 "	11 69 "
	26—30 "	11 61 "
	31—35 "	12 33 "

Plata materialului cumpărat se va face în două rate și anume: 1/2 imediat la cumpărare, iar rata a II-a în cel mult 30 zile dela data cumpărării. Materialul se va putea transporta numai după achitarea totală a prețului de cumpărare.

C. Preoți și îndeosebi cei din parohiile din jurul Mănăstirii, sunt rugați a vesti aceasta publicațiune și în biserică.

Mănăstirea Hodoș-Bodrog la 27 Maiu 1939.

Administrația Mănăstirii Hodoș-Bodrog

## Publicațiune de licitație

Consiliul parohial ort. rom. din com. *Jimbolia*, publică licitație în vederea terminării lucrărilor de edificare a sf. biserici, tencuirea interior, pardosirea și tencuirea, frontul de sub turnul bisericii. Licitația se va ține în ziua de 6 Iunie 1939, la orele 14 p. m. în localul biroului dir. șc. primare de stat No. 2 din comuna Jimbolia. Reflecțanții își vor înainta oferte închise și sigilate, pe lângă prezentarea garanției prescrisă conf. L. C. P.

Planul, devizul, caietul de sarcini și condițiunile de licitație se vor putea vedea în orice zi, înainte de masă, la epitropia parohială (Dir. șc. primare de stat No. 2 din Jimbolia, Str. Brătianu). În caz că licitația aceasta ar rămâne fără rezultat, se va ține o a doua licitație la 7 zile în urmă. Antreprenorul căruia i se vor încredința lucrările, va fi obligat ca dela începerea lucrului în termen de 35 zile să dea lucrul gata definitiv. Consiliul parohial își rezervă dreptul de a încredința lucrarea celui participant în care va avea mai multă încredere, fără considerare la rezultatul licitației.

Consiliul parohial.

## Publicațiune

Parohia ort. rom. din *Comlăuș* publică licitație cu oferte închise pentru repararea școlii confesională pe ziua de 4 Iunie 1939 ora 2 după masă. Valoarea devizului este de 58.000 Lei. Planul, devizul și condițiile se pot vedea zilnic la oficiul parohial. În caz de nereușită, a doua licitație se va ține în ziua de 11 Iunie 1939 la aceeași oră. Parohia va putea continua și licitația orală.

Consiliul parohial